Các vaccine COVID-19

Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca/COVISHIELD & Janssen (Johnson & Johnson)

Cập nhật ngày 30 tháng 9 năm 2021

Các nguy cơ do nhiễm COVID-19

COVID-19 là một bệnh nhiễm virus chủ yếu ảnh hưởng đến phổi. Người lớn tuổi và những người có bệnh trạng có khả năng cao hơn bị bệnh nặng do COVID-19. Bệnh này có thể gây tổn thương phổi, tim hoặc não. Các triệu chứng lâu dài có thể bao gồm mệt mỏi, khó thở, khó tập trung và đau cơ.

COVID-19 tiếp tục biến đổi thành các biến thể mới. Một số biến thể có thể lây nhiễm dễ dàng hơn và khiến người ta bị bệnh nặng hơn.

Cách hoạt động của các vaccine này

Các vaccine COVID-19 chỉ dẫn cơ thể chúng ta tạo ra các kháng thể bảo vệ chúng ta khỏi virus COVID-19. Ba trong số các loại vaccine được phê duyệt cho sử dụng ở Canada cần phải tiêm hai liều. Vaccine Janssen (*Johnson & Johnson*) chỉ cần một liều. Các vaccine này không chứa virus gây ra COVID-19 nên không thể khiến chúng ta mắc bệnh COVID-19.

Các lợi ích của vaccine

Các vaccine COVID-19 được phê duyệt cho sử dụng ở Canada là dành cho người từ 12 tới 18 tuổi trở lên, bao gồm người có thai hoặc đang cho con bú sữa mẹ, người cao niên, và bất cứ ai có một bệnh trạng. Các vaccine này bảo vệ người ta khỏi mắc bệnh và lây truyền COVID-19. Chúng cũng bảo vệ tránh mắc bệnh trầm trọng do COVID-19. Mất ít nhất hai tuần sau khi tiêm chủng để được bảo vệ. Đối với các vaccine cần chích hai liều, sự bảo vệ trọn vẹn sẽ diễn ra 1-2 tuần sau liều thứ hai.

Tất cả các vaccine đều an toàn cho những người có bệnh trạng như các vấn đề về tim hoặc phổi, tiểu đường hoặc huyết áp cao. Chúng cũng an toàn cho những người có bệnh trạng tự miễn dịch, hoặc hệ miễn dịch suy yếu do bệnh hoặc chữa trị, nhưng vaccine có thể không có tác dụng tốt ở những người có các bệnh trạng này.

Có một khả năng nhỏ là bạn vẫn có thể bị nhiễm COVID-19 sau khi được tiêm vaccine. Điều quan trọng là phải tiếp tục tuân thủ các biện pháp y tế công cộng cho đến khi có nhiều người được chích ngừa hơn. Hiện tại, không có thông tin về việc vaccine sẽ bảo vệ chúng ta trong bao lâu. Có thể cần tiêm một liều tăng cường trong tương lai.

Thành phần Vaccine và Dị ứng

Các vaccine có chứa lipid (mỡ), muối, đường và chất đệm. Chúng không chứa trứng, gelatin (thịt lợn/heo), gluten, latex, chất bảo quản, kháng sinh hoặc nhôm. Các dị ứng với vaccine COVID-19 là rất hiếm. Các vaccine an toàn, ngay cả khi bạn bị dị ứng thức ăn, thuốc hoặc môi trường. Nói chuyện với người chăm sóc sức khỏe của bạn trước nếu bạn bị dị ứng với polyethylene glycol, tromethamine hoặc polysorbate.

Các phản ứng dị ứng trầm trọng (phản vệ) là hiếm hoi. Các phản ứng dị ứng có thể được điều trị và thường là tạm thời. Đi khám bệnh nếu bạn khó thở, nổi mề đay hoặc sưng mặt và cổ họng.

Tác dụng phụ và Rủi ro

Khoảng 20 phần trăm người được tiêm có các tác dụng phụ. Hầu hết ở mức độ nhẹ đến trung bình, và kéo dài một đến ba ngày. Các tác dụng phụ thường có nghĩa là vaccine đang có tác dụng để kích thích hệ miễn dịch của bạn.

COVID-19 Vaccines Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca/COVISHIELD & Janssen

Các tác dụng phụ thường gặp bao gồm:

- đỏ, đau, ngứa, hoặc sưng tại chỗ tiêm
- sốt
- nhức đầu
- cảm thấy mệt mỏi
- đau cơ
- đau khớp
- ớn lạnh
- buồn nôn và/hoặc nôn mửa

Viêm cơ tim và viêm màng ngoài tim:

- Viêm cơ tim và viêm màng ngoài tim là một loại viêm ở các bộ phận khác nhau của tim.
- Cơ quan Y tế Công cộng Canada đang theo dõi một số lượng nhỏ các báo cáo ở thiếu niên và thanh niên sau khi tiêm chủng. Hầu hết các trường hợp xảy ra đều nhẹ và đã được điều trị bằng thuốc và nghỉ ngơi.
- Đi khám chữa bệnh nếu bạn bị đau ngực, khó thở hoặc tim đập thình thịch sau khi tiêm chủng.
- Tiêm chủng vẫn được khuyến khích vì lợi ích nhiều hơn nguy cơ.

Tác dụng phụ hiếm gặp sau khi tiêm vaccine vector virus (AstraZeneca, COVISHIELD, Janssen):

- Các cục máu đông được xem là có liên quan đến các vaccine vector virus. Đi khám chữa bệnh ngay lập tức nếu bạn bị khó thở; đau ngực hoặc phù chân; đau bụng (dạ dày) mới hoặc nặng hơn; nhức đầu dữ dội hoặc nặng hơn, hoặc mờ mắt; bầm tím da hoặc các vết đốm da (không phải chỗ bạn đã tiêm vaccine), từ 4 đến 28 ngày sau khi chích ngừa.

Nếu bạn có một phản ứng nghiêm trọng với vaccine, hoặc phản ứng không biến mất sau 3 ngày, hãy nói với người chăm sóc sức khỏe của bạn. Sở y tế công cộng theo dõi các tác dụng phụ để bảo đảm vaccine tiếp tục an toàn.

Hoãn tiêm vaccine

- Nếu bạn bị sốt hoặc bất kỳ triệu chứng COVID-19 nào, hãy đợi cho đến khi bạn cảm thấy khỏe hơn trước khi tiêm vaccine.
- Nếu bạn đã được thông báo phải tự cách ly vì bạn đã có xét nghiệm dương tính hoặc đã tiếp xúc gần với một người nhiễm COVID-19, vui lòng đặt lại cuộc hẹn của bạn vào một ngày về sau, khi bạn xong thời gian cách ly của mình.

Hỏi ý kiến của người chăm sóc sức khỏe

Nói chuyện với người chăm sóc sức khỏe hoặc bác sĩ chuyên khoa dị ứng của bạn trước khi tiêm vaccine nếu bạn:

- đang dùng các loại thuốc làm suy yếu hệ miễn dịch của bạn – bạn có thể cần điều chỉnh thời gian tiêm chủng cho phù hợp với lịch dùng thuốc của mình
- có phản ứng dị ứng trong vòng bốn giờ sau khi tiêm liều vaccine COVID-19 đầu tiên của bạn
- bị dị ứng trầm trọng với bất kỳ thành phần vaccine nào

Tiếp tục bảo vệ bản thân và người khác

Cho đến khi đa số người dân được tiêm vaccine, việc tiếp tục tuân thủ các biện pháp y tế công cộng bao gồm giữ khoảng cách, đeo khẩu trang, và ở nhà nếu bạn bị bệnh sẽ giúp bảo vệ bạn chống lại COVID-19 và các biến thể đáng lo ngại.

Để biết thêm thông tin: Nói chuyện với người chăm sóc sức khỏe của bạn hoặc truy cập toronto.ca/COVID19.

Nguồn tư liệu: Ủy ban Cố vấn Quốc gia về Chủng ngừa. *Các khuyến nghị về sử dụng các loại Vaccine COVID-19*.